

EKLEMLER

Ahmet Kürşad AÇIKGÖZ

Eklemler iskelette yer alan iki veya daha fazla kemiğin birbiri ile yaptığı fonksiyonel bağlantılardır. Fakat bazı eklemleri oluşturan kemikler, birbirleri ile hareket edemeyecek şekilde sıkıca bağlanmışlardır. Eklemlerin sınıflandırmasında yaygın olarak hareket kabiliyetleri göz önünde bulundurulur ve üç grupta incelenirler.

1. FİBRÖZ EKLEMLER -ARTICULATIONES FİBROSAE

Bu grupta yer alan eklemlerin kemik yüzeyleri direkt temas halindedir ve kemikler arasında eklem kaynaşmış biçimde hiyalin kıkırdak ya da bağ dokusu bulunmaktadır. Bu yüzden bu eklemlerin hareket yeteneği yoktur yani oynamaz eklemlerdir. Bu eklemler kendi içerisinde üç farklı tipte görülmektedir.

- a. **Syndesmosis:** Bu eklem tipinde eklem yüzleri fibröz doku ile birbirine sıkıca tutunmaktadır. Bacak iskeletini oluşturan tibia ve fibula kemiklerinin distalde yaptığı eklem (Art. talofibularis distalis) syndesmosis tipte bir eklemdir (Fahri dereden Art. talofibularis distalis (Resim 1).
- b. **Sutura:** Bu eklem tipi yassı kafa kemiklerinde görülmektedir. Kemikler birbirine sıkıca bağlanmışlardır ve kemikler arasında bağ dokusu bulunmaktadır. Bu eklem tipi üç alt gruba ayrılmaktadır.

Eklem Yüzlerinin Birbirinden Uzaklaşmasını Engelleyen Faktörler

Eklem yüzlerinin birbirinden uzaklaşp normal pozisyonlarının bozulmasına eklem çıkığı yani luksasyon denir. Eklem normal pozisyonunda kalmasını sağlayan ve luksasyonu önleyen bazı faktörler bulunmaktadır. Bunlar:

- Eklem boşluğunda bulunan negatif basınç
- Eklemi saran kaslar ve tendonlar
- Eklem kapsülü(Capsula articularis) ve eklem bağları(ligamentler)
- Eklem yüzlerinin şekilleri
- Dış atmosfer basıncı

Eklemelerin Damarları ve Innervasyonu

Eklemelerin etrafında kan ve lenf damarları anastomoz yapmaktadır. Eklemeler buradaki artiküler arterlerden beslenirler, venler ise arterlere eşlik etmektedirler. Eklemelerin innervasyonu, Hilton kanunu esasına dayanır. Buna göre eklemi inerve eden sinir dalları, aynı zamanda eklem hareketlerinden sorumlu kasları ve eklem olduğı bölgedeki deriyi de innerve etmektedir.

KAYNAKLAR

- Waschke, J., Böckers, T., & Paulsen, F. *Sobotta: Anatomi Konu Kitabı*. Çeviri Editörü: Sargon MF. Güneş Tıp Kitapevleri, Ankara: 2016.
- Taner D. *Fonksiyonel Anatomi Ekstremiteler ve Sırt Bölgesi*. 6. Baskı, HYB Basım Yayın, Ankara, 2013.
- Yıldırım, M. *Resimli Sistemik Anatomi* (c. 1. Baskı). Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul; 2013.
- Ozan H. *Ozan Anatomi*. Klinisyen Tıp Kitapevleri, 3. Baskı, Ankara; 2014.
- Yücel A. H. *Dere Anatomi Atlası ve Ders Kitabı*. Akademisyen Kitabevi. Adana; 2018.
- Arıncı, K., & Elhan, A. *Anatomi*. 1. cilt, 7. baskı. Türkiye, Güneş Tıp Kitapevleri, Ankara; 2020.
- Gövsä Gökmen, F. *Sistemik Anatomi*. 1. Baskı. Güven Kitabevi, İzmir, 2008.
- Gilroy A. M. *Anatomi Temel Ders Kitabı*. 1. Baskıdan çeviri, çeviri editörü: Denk C.C. Palme Yayıncılık, Ankara, 2015.